

DOLORES REYES

TOPRAKÇIYEN

ROMAN

Çeviri: SALİHA NİLÜFER

♥ can
çağdaş

DOLORES REYES

TOPRAKYİYEN

Can Çağdaş

Toprakyiyen, Dolores Reyes

İspanyolca aslından çeviren: Saliha Nilüfer

Cometierra

İlk (bu çeviriye kaynak alınan) baskı: Editorial Sigilo, 2019

© 2019, Dolores Reyes

© 2019, Editorial Sigilo

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Mayıs 2021, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Emrah İmre

Düzeltili: Burçin Gönül

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat Yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Alper Zeki / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-5104-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750751042

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

DOLORES REYES
TOPRAKYİYEN

ROMAN

İspanyolca aslından çeviren

Saliha Nilüfer

♥can

DOLores REYES, 1978'de Buenos Aires'te doğdu. Öğretmen, feminist, aktivist, yedi çocuk annesi. Buenos Aires Üniversitesi'nde Klasik Edebiyat okudu. İlk romanı *Toprakyiyen'i* 2019'da yayımladı.

SALİHA NİLÜFER, 1972'de İstanbul'da doğdu. İngilizce ve İspanyolcadan çeviri yapıyor. İlk şiirleri *kitap-lık*, *Ludingirra*, *Ağır ol Bay Düzyazı'da* yayımlandı. *Sebastian Knight Bir Endülüs Hikâyesi* (roman) 2006'da, *Yokoluş Serüveni* (şiir) 2016'da, *Ekosemek Kuklaları İş Başında* (çocuk kitabı) ise 2018'de yayımlanmıştır. Başlıca çevirileri: *İnsanın Bir Dakikası*, *Tuhaf Zamanlar*, *Dünya ve Ben*, *Cennet Başka Yerde*, *Yasak Bölge ve Çekişme Diyarında*, *Bütün İnsanlar Yalancadır*, *Karasevdalılar*, *Yasak Olmayan Hazlar*, *Yedi Deli Adam*, *Portekiz'e Yolculuk*.

*Melina Romero ve Araceli Ramos'un anısına.
Kadın cinayeti kurbanlarına ve kurtulmayı başaranlara.*

Sen ki dilinden yalnız ölüler için dökülür o tatlı sözler

Leopoldo María Panero

Bir bedenın nelere kadir olduğunu kimse bilemez.

Baruch Spinoza

“Ölüler, canlıların olduğu yerlerde ayak altında gemez. Anlaman gerek artık bunu.”

“Umurumda değil. Annem burada kalacak, benim evimde, toprakta.”

“Hemen bırak şunu. Herkes seni bekliyor.”

Beni dinlemediler mi toprak yutuyorum.

Önceleri kendim için yutuyordum, patırtı kopsun diye, bundan rahatsız oluyor, utanıyorlardı çünkü. Toprağın pis olduğunu, karnımın kurbağa gibi şişeceğini söylüyorlardı.

“Kalk hemen, kalk da yıkan hadi!”

Sonraları konuşmak isteyenler için yutmaya başladım toprağı. Başkaları, çoktan ölmüş olanlar için.

“Mezarlıklar niye var? İnsanları gömmek için. Giyin üstünü.”

“Bana ne insanlardan! Annem bana ait. Annem burada kalacak.”

“İğrenç görünüyorsun. Saçını başını bile düzetmemişsin.”

Yatak odasına, annemin içeriden tuğla kaplamak istediğı ahşap duvarlara bakıyorum. Gri sıvalı hayli yüksek tavana. Babalık canını sıktığında annemin uyumak için uzandığı odanın bir köşesine, yatağıma ve zemine.

Burada artık kimse olmayacak, diye düşünerek başımı yastığa gömüyorum. Anneciğim tarardı, keserdi saçlarımı.

“Sürükleyerek mi götürelim seni? Salak salak davranma. Ayıp ya, böyle bir günde şımarıklık ettiğin için utanmıyor musun?”

Bir hamlede kalkıyorum, saçlarım neredeyse atletimin tamamını örterek külotumun üstüne tül gibi dökülüyor. Diz çöküyorum. Ayakkabılarımı, dün bir yerlere fırlattığım pantolonumu arıyorum. Gözyaşlarımı kendime saklıyorum, geride sadece beni felç edecek bir hiddet kalsın diye.

Banyoya gitmek için odadan çıkmak gerek. Evimin içinde sinek gibi vızıldayan insanların arasından geçmek gerek. Abuk sabuk şeylerden söz edip sigara içen dedikoducu komşular.

Walter isyan etti herhalde. Kimse onu yerinden kılmıdatamıyor.

Artık ben ve annem diye bir şey yok.

Pantolonumu giyip atletimi içine sokuyorum. Düğmesini ilikleyip fermuarı çekiyorum, gözüm halamda. Acaba bir an olsun bana lanet okumaktan vazgeçecek mi diye merak ediyorum.

Ayağa kalktıysam, tüllere sarılmış bedeni taşıyan insanların ardına düştüysen bunun nedeni bıkmış olmam. Bir an önce defolup gitsinler istiyorum.

Walter gelmek istemiyor.

Fakirlerin mezarlarının olduğu bir yere, bir çukura sessiz sedasız konduğunu görmek. Ne mezar taşı ne pirinç süs var. Sazlığın arkasında, onu yutan sadece kuru bir ağız. Yarık gibi ayrılmış toprak. Bense kollarımı açarak onu durdurmaya çalışıyorum, çukurun enini bile kaplamayan şu bedenimle. Annem devriliveriyor öylece.

Azıcık gücüm bir işe yaramıyor.

Toprak babalığın indirdiği yumruklar gibi sarıyor onu, benden çalınıp götürülmüş gibi gördüğüm o bedene daha yakın olmak için yere yapışmış haldeyim.

Bu arada dua edenlerin sesleri.

Ne diye? Eninde sonunda altüst olan tek şey bedeni örten toprak, o kadar...

Artık annem ve ben diye bir şey yok.

Çukurda. Üstünü örtüyorlar. Kulağım toprakta, bakıyorum. Hâlâ nefes alabiliyorum. Oysa göğüs kafesim ciğerlerimi deliyor, nefes alamıyorum gibi geliyor.

Buranın sesi giriyor kâbuslarıma, acıdan ve leş kokudan arta kalanlar gibi.

Güneş bile kafamı karıştırıyor, sıcaklığı tenimi kanatıyor. Asit dökülmüş gibi yanıyor gözlerim, ağlamamak için savaş veriyorum.

Acı; çöp ya da ateş sarısı, ya da gri, teneke grisi – acı, hasta bir gri. Asla ölmeyen tek şey sanki acı.

İstemesem de hepsi seni burada bırakıp gidecek anne. Ellerim toprağını bırakmasa da sen burada kalacaksın.

Elimden pek az şey gelir, sadece buranın toprağını yutabilir ve artık düşman olmamasını sağlayabilirim; benim de annemin de hiç adım atmadığımız bir mezarlığın yabancı toprağı bu.

O burada kalıyor, bense yanımda buranın toprağından bir parça götürüyorum, karanlıkta rüyalarımı anlamak için.

Az önce üstüne örttükleri toprağa ellerimi yaslar ken gözümü yumuyorum ve gece oluyor benim için anne. Doldurup avuç avuç ağzıma götürüyorum. Seni yutan toprağın karanlık bir gücü var ve tadı ağaç kabuğunu andırıyor. Hoşuma gidiyor, bana gösteriyor, görmemi sağlıyor.

Sabah mı oluyor? Hayır. Gözlerimi ve tenimi ısıtan güneş. Toprak beni zehirliyor sanki.

“Kalk Toprakyiyen, hemen kalk, bırak onu artık, bırak.”

Ama gözlerim hâlâ kapalı. Durmadan toprak yutmanın verdiği mide bulantısıyla savaşıyorum. Yetmiyor bu bana, görmeden, öğrenmeden gitmeyeceğim.

Birisi, “Tabut için bile parası yok muymuş?” diyor.

Mecburen gözümü açıyorum.

Annem, paçavrayı andıran bir bezle çukura giriyorsun. Kim konuşacak artık benimle? Sensiz ben hiçim, var olmak istemiyorum. Toprak konuşur mu benimle? Evet, konuştu bile zaten:

Darbelerle sarsılıyordu. Hissedemesem de darbeleri gördüm. Oyuk açarcasına etin içine gömülen yumrukların hiddetini. Babamı görüyorum, benimkilere benzeyen ellerini, yumruklarına güç veren kollarını, ellerini kanca gibi onun kalbine, tenine gömüyor. Ve oradan nehre benzeyen bir şey başlıyor çağıldamaya.

Ölmen anne, hayatının baharında seni bizden kopardı.

“Hadi kalk Toprakyiyen, kalk hemen. Bırak onu artık, bırak.”

BİRİNCİ KISIM

1

Walter iyiydi, halam gibi değildi. Yatağıma oturur, beni dinler, az konuşurdu. Yastığı kapıp yatağın altında sanki tahtası ve şiltesi bedenim için yapılmış bir yuvanın çatısıymışçasına uyuduğumda sinirden kudurmazdı. Orada saatlerce yanımda dururdu. Beklerdi.

Evdeki gürültülere kulak veriyor, büyüyordum.

Abim bazen babamı sorardı, “babalık” diye söz ederek. Gelip gelmediğini, karşılaşp karşılaşmadığımızı bilmek isterdi.

“Babam hakkında bir şey bilmiyorum. Toprağı sora-yım mı?”

Walter daima, “Hayır,” derdi, “sana iyi gelmiyor.”

Bir akşam halamın yemek için alışverişe gitmesini bekleyip dışarı çıktım. Yan odada Walter’i aradım. Büyük yatağı çıkarmışlardı.

Yalnızım, diye geçirdim içimden. Ya Walter’le halam bir daha geri gelmezse...

Mutfağına gidip bir bezelye konservesi açtım. İçindekileri çöpe dökmek istemediğim için masaya boşalttım. Masanın ortasındaki bezelye yığınından yapış yapış bir sıvı aktı kenarlara. Canım yemek istedi ama hayır. Mide-min boş olması gerekiyordu. Bıçak bulmak için çekmeceyi açınca babalığın şişe açacağı gözüme ilişti.

Toprağa soru sormak için babama ait bir şeye ihtiyacım vardı, halamla Walter onun izlerini evden ve benden silmişlerdi. Yatağı bile bırakmamışlardı. Şişe açacağını tutup bakakaldım. Sonra define bulmuşçasına sevinçle onu şortumun cebine attım.

Yalınayak, saçım darmadağınık, cebimde şişe açacağı, bir elimde boş konserve tenekesi diğerinde bıçakla dışarı çıktım.

Toprağa oturdum, elimi toprağa yasladım, bıçağı saplayıp çıkardım. Hoşuma gitti. Bir daha sapladım ama bu sefer çıkarmadım, oynatmaya, toprağı biraz kanırtmaya, bir parça yumuşatmaya çalıştım. Sertti ama bunu yapmama izin veriyordu. Gevsemeye başladığında elimi dayayıp avucumu kapadım. Avucumun içi toprak doldu. Şortumun üstüne koydum. Toprağı bıçakla ve elimle yumuşatıp orada biriktirdim. Sonra cebimden babalığın şişe açacağını çıkarıp çukura koydum. Tam ortaya bırakıp, avuç avuç toprak atıp güzelce örttüm üstünü. Ellerimi bacaklarıma ve şortuma silerek temizledim.

Oturduğumda saçlarım yere değiyordu. Saçlarım da yaşadığım bu toprakların rengindeydi.

Keşke topraktan bir böcek çıkıp bana eşlik etseydi ama olmadı. Ellerime, bacaklarıma ve bıçağı bakarak öylece bekledim. Sonra toprağı, açacağı, hepsini toparladım ve babalığın son kez bira açarkenki halini getirdim gözümün önüne.

Bunu düşünmek içimi sızlattı. Hiddetle hepsini teneyekeye koydum.

Duraksayıp içeri girdim. Bezelye konservesinin suyundan bir parça yere akmıştı. Bir sandalye çekip oturdum. Bir elimde teneke duruyordu, diğeri yukarı bakıyordu. Boştaki elimle tenekeyi eğerek toprağın bir kısmını azaltmak istedim ama hem açacak hem toprak aynı anda geldi. Toprağın bir kısmı yere saçıldı. Kalanını ağzı-

ma tıktım ve babamı bir kez daha görme arzusuyla hepsini yedim. Ağzımı doldurup kapadım, yutmaya çalıştım. Elimin değdiği toprağın canlı bir şeye dönüştüğünü, içimle dost bir toprak haline geldiğini hissediyordum, yemeyi sürdürdüm. Hepsini yediğimde açaktan başka bir şey kalmamıştı geriye. Onu da dilime sürüp temizledim.

Karnım toprakla doluğunda gözlerimi yumdum.

Halamla Walter'in öylece durmuş bana baktıklarını görünce, "Babam hayatta," dedim. Sevineceklerini sanmıştım ama yok. Konuşmuyorlardı. Donmuş gibilerdi. Koşarak yanına gidip Walter'e sarıldım.

"Ne halt ettin seni salak!" diyen halam kolumdan çekip abimden ayırdı beni.

Halam beni geriye çekerken, "Walter, babam hayatta!" dedim.

Abim yanıma gelip elimden tuttu, beni banyoya götürdü, bacaklarımı süngerle yıkadı, sonra musluğu açık bıraktı. Kollarımı ve ellerimi yıkarken bana bir daha asla toprak yemeyeceğime dair söz verirdi.

Ben söz verince başımı okşadı. Çok mu uzun boy-luydu yoksa bana mı öyle geliyordu bilmiyordum ama eli başımdayken iyice ufaldığımı hissettim.

"Şimdi de dişlerini fırçala," dedi ve beni banyoda yalnız bıraktı.

Aynaya bakıp gülümsedim, dişlerimin arası toprak doluydu. Babamı sigara içerken anımsıyorum, kokusu-nu, ağzındaki koyuluğu; sanırım halamla Walter onu unutmak istiyorlardı, en iyisi buydu. Musluğu yeniden açtım, fırçayı suyun altına tuttum, bir parça da macun sıkıp ıslatarak dişlerimi fırçalamaya başladım.

Mutfağa dönünce son bir girişimde bulunmak istedim.

Toprağı okşadım, avucumu kapadım, María'nın ve onca kızın, başka bir kadının bedeninden olma sevgili kızların gittiği yere açılan anahtarını elimde tutarak ayağa kalktım. Toprağı tutup yuttum, biraz daha, biraz daha, yeni gözlerim ortaya çıksın ve görebileyim diye.

Her köşesinden adaletsizlik fışkıran Buenos Aires varoşlarında yaşayan isimsiz kız dürtülerine uyararak toprak yemeye başlayınca doğaüstü bir yeteneği ortaya çıkar: Toprakla temas edenlere dair gaipten görüntüler görebilmektedir. Kaybettiklerinin izini bulmak isteyen insanlar bahçesine toprak dolu şişeler bırakmaya başlar. Artık Toprakıyen diye anılacak kız toprağın gizlediği ürpertici sırları çözerken bir yandan da kendi kaderini çizmeye çalışacaktır.

Toprakıyen'de Dolores Reyes kadın ve çocukların dibe itildiği, şiddetle şekillenen eril dünyanın karanlığına büyüü bir ışık tutuyor.

#fantastik #büyülügerçeklik #karanlık #toprak #doğa #olgunlaşmak #gizem #arjantin

 can

 canyayinlari.com | | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-5104-2

9 789750 751042